

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 24Nt/73/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724011123
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Chovan
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724011123.1

Uznesenie

Okresný súd Martin samosudcom Mgr. Jozefom Chovanom dňa 21.10.2024 v Martine tak

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 74 ods. 2 Trestného zákona sa

m e n í

ústavné psychiatrické ochranné liečenie odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C. D. XXX/X, E. E., t. č. v Psychiatrickej liečebni Sučany, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/196/2011 zo dňa 18.03.2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 23Nt/65/2015 zo dňa 13.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/120/2015 zo dňa 24.11.2015, s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13Nt/39/2017 zo dňa 11.05.2017 a s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 1Nt/27/2023 zo dňa 11.08.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/89/2023 zo dňa 10.10.2023, na ambulantné ochranné liečenie.

Podľa § 76a ods. 2 Trestného zákona sa odsúdenému ukladá ochranný dohľad.

o d ô v o d n e n i e :

Podaním doručeným súdu dňa 09.10.2024 Psychiatrická liečebňa Sučany ako zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa vykonáva uvedené ochranné liečenie, navrhla, aby ho súd zmenil na ambulantné ochranné liečenie.

Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/196/2011 zo dňa 18.03.2014 bolo odsúdenému uložené ambulantné psychiatrické ochranné liečenie.

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 23Nt/65/2015 zo dňa 13.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/120/2015 zo dňa 24.11.2015 bolo uložené ochranné liečenie zmenné na ústavné.

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13Nt/39/2017 zo dňa 11.05.2017 bolo uložené ochranné liečenie zmenené na ambulantné.

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 1Nt/27/2023 zo dňa 11.08.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/89/2023 zo dňa 10.10.2023 bolo uložené ochranné liečenie zmenené na ústavné.

Zo znaleckého posudku MUDr. Juraja Kosorinského, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, č. 5/2014 a č. 6/2014 zo dňa 11.02.2014 podaného v konaní vedenom Okresným súdom Martin pod sp. zn. 2T/196/2011 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1,

ods. 2 písm. b) Trestného zákona vyplýva, že v čase podania posudku a v čase spáchania skutku dňa 28.03.2011 odsúdený trpel duševnou chorobou, a to psychotickou poruchou so zmiešaným obrazom afektívnym (v minulosti depresívnym/ manickým a paranoidným syndrómom s výraznými kverulačnými tendenciami), vysoko pravdepodobne dlhotrvajúcim procesuálnym ochorením s následnou pretrvávajúcou zmenou osobnosti, ktorá mala priamy vplyv na jeho konanie v čase spáchania skutku, v ktorom nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, jeho rozpoznávací schopnosti boli vymiznuté, nemohol ovládať svoje konanie, v čase podania posudku bol jeho pobyt na slobode potenciálne nebezpečný pre riziko recidívy jeho konania, preto znalec navrhol uložiť mu ambulantné psychiatrické ochranné liečenie.

Z návrhu zdravotníckeho zariadenia vyplýva, že odsúdený bol dňa 23.05.2023 prijatý prekladom z Univerzitnej nemocnice Martin k pokračovaniu v liečbe pre potrebu ďalšej úpravy psychofarmakoterapie, ako aj následnej psychiatrickej rehabilitácie, dobrovoľný vstup nepodpisal, preto bola hospitalizácia v úvode administrovaná ako nedobrovoľná, v priebehu hospitalizácie mu bolo zmenené uložené ochranné liečenie na ústavné z dôvodu nespôlupráce a vysadenia predpísanej medikácie počas ambulantného ochranného liečenia a z toho plynúceho zhoršenia psychického stavu, že ide o dlhodobého psychiatrického pacienta, opakovane psychiatricky hospitalizovaného, s diagnostikovanou paranoidnou schizofréniou, jeho osobnosť je abnormne štruktúrovaná, narcistická, pri prijatí bol psychoticky alterovaný, v popredí bola zvýšená vzťahovačnosť, paranoidita, grandiózne a kverulačné obsahy v myslení, totálna anozognózia a nekritickosť k ochoreniu, že cieľom liečby bolo ho nastaviť na adekvátnu farmakoterapiu za účelom zastabilizovania psychotickej poruchy do takej miery, aby nedochádzalo k výkyvom v emočne-afektívnej oblasti a k poruchám v správaní, jeho stav bol aj napriek intenzívnej antipsychotickej medikácii dlhodobo stacionárny, vysoko farmakorezistentný, bola nutná opakovaná modifikácia psychofarmakoterapeutickej medikácie, bol nastavený na kombinovanú antipsychotickú liečbu, vzhľadom k anamnéze noncompliance bola zvolená dvojkombinácia antipsychotík v depotných formách, ich podávanie je nastavené v dvojtýždňových intervaloch, bol zaradený do procesu celkovej psychosociálnej rehabilitácie za účelom poskytnúť mu adekvátnu psychoterapiu a psychoedukáciu určenú pre pacientov s psychotickým ochorením, bol intervenovaný prostredníctvom individuálnych racionálno-náhladových sedení s psychológom, ktorých cieľom bolo ho podporovať a motivovať v spolupráci pri liečbe, aktívne sa pravidelne zúčastňoval, patril k aktívnejším členom, v skupinových sociálnych interakciách bez zaregistrovania výraznejších problémov, že vzhľadom ku konfliktným situáciám s rodičmi v rámci domáceho prostredia jemu aj rodičom bola navrhnutá rodinná terapia, s ktorou obidve strany súhlasili, rodičia sa vzájomne počas terapeutického procesu s ním a psychológom opakovane stretli, zlepšenie jeho sociálneho fungovania v rámci rodiny bolo preverené počas realizovaných probatórnych priepustiek do domáceho prostredia, počas ktorých nedošlo k verbálnym a brachiálnym útokom nasmerovaným voči rodičom, z toho dôvodu sú aj rodičia stotožnení a súhlasia, aby sa po prepustení vrátil bývať späť k nim, že vplyvom intenzívnej psychofarmakoterapie a psychoterapie sa podarilo dosiahnuť redukciu výkyvov v emočne-afektívnej zložke, po obsahovej stránke myslenia, pretrvávajú extrapotenčné (megalomaničné, grandiózne) bludné zvyšky chronifikovaného charakteru, ktoré sa nedajú liečbou ovplyvniť, ale nemajú dopad na behaviorálnu oblasť, nedochádza k agresívnym prejavom v správaní, v klinickom obraze sú prítomné prejavy abnormne štruktúrovanej osobnosti s rysmi narcizmu, ktoré sú liečbou neovplyvniteľné, naďalej je k ochoreniu nekritický, je bez pocitu chorobnosti, počas pobytu bol v liečbe vcelku prístupný požiadavkám lekárov, v režimových podmienkach nerušivý, sociabilný, počas pobytu v societe adaptovaný, bez maladaptívnych alebo agresívnych prejavov v správaní, bol opakovane poučený o nutnosti dodržiavať podmienky prípadného ambulantného ochranného liečenia, poučeniu porozumel, deklaruje ochotu sa liečbe aj v budúcnosti podrobovať, bolo mu navrhnuté a odporúčané, ako aj jeho rodičom, pokračovanie v motivačno-terapeutických sedeniach aj po prípadnom prepustení z hospitalizácie do domáceho prostredia, všetky strany s uvedeným návrhom súhlasili, vzhľadom k psychickému stavu nepredpokladajú, že by mu dlhšia hospitalizácia mohla priniesť ďalšie terapeutické benefity, pričom je predpoklad, že pri pravidelných psychiatrických kontrolách s aplikáciou depotných preparátov ako aj psychoterapeutických rodinných sedeniach bude stav pretrvávať aj v ambulantných podmienkach, a že možnosti ústavnej liečby sú vyčerpané a jeho stav je zlepšený.

Podľa § 74 ods. 2 Trestného zákona veta druhá ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Podľa § 76a ods. 2 veta prvá Trestného zákona ochranný dohľad súd uloží aj vtedy, ak mení ústavnú formu ochranného liečenia psychiatrického alebo sexuologického na ambulantnú formu.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, odsúdený alebo páchatel', ktorému súd uložil ochranný dohľad podľa § 76a, je povinný sa do piatich pracovných dní od uloženia ochranného dohľadu dostaviť k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu je povinný

- a) hlásiť sa osobne v určených lehotách,
- b) oznamovať vopred vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný, a
- c) podrobiť sa kontrole dodržiavania liečebného režimu.

Podľa § 78 ods. 3 veta druhá Trestného zákona ochranný dohľad podľa § 76a trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o prepustení z ochranného dohľadu rozhoduje súd.

Podľa § 446 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva.

Súd mal preukázané, že doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou, preto uložené psychiatrické ochranné liečenie zmenil a zároveň uložil ochranný dohľad.

Súd zdôrazňuje povinnosť odsúdeného dostaviť sa do piatich pracovných dní od uloženia ochranného dohľadu k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Proti výroku o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech odsúdeného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

Sťažnosť sa podáva Okresnému súdu Martin, a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia.